

Dr. Sandra Mršnik,
gostujoča urednica

Premikati meje v prepričanjih in spreminjati poučevalno prakso

Verjetno se v tem obdobju sprašujemo, kakšno spremembo na področju bralne pismenosti si želimo in kako bomo do nje prišli, tudi glede na rezultate ePIRLS. Tokratna številka revije Razredni pouk je posvečena razvoju bralne pismenosti na razredni stopnji. Vsebinsko raznoliki prispevki revije bodo omogočili vpogled v različne razsežnosti bralne pismenosti in ob tem bomo iskali odgovore na vprašanja: kaj sooblikuje bralno pismenost, kako jo lahko razvijamo v 1. in 2. vzgojno-izobraževalnem obdobju in kaj vse k temu prispeva. Nekateri prispevki bodo predstavili rezultate projekta Bralna pismenosti in razvoj slovenščine – OBJEM, ki je potekal v našem šolskem prostoru v obdobju 2016–2022. Vključenost vrtcev, šol, fakultet, raziskovalnih institucij in ZRSŠ je omogočil drugačen vpogled v bralno pismenost in s tem tudi razvoj, pripravo in izdajo gradiv, ki so teoretične in aplikativne narave (bodo predstavljeni v nadaljevanju). Prispevki so lahko izhodišče za pogovore med strokovnimi delavci in skupno načrtovanje dejavnosti, ki podpirajo razvoj bralne pismenosti.

Razvoj bralne pismenosti v posameznem vrtcu ali šoli predstavlja poseben izziv, ki je zahteven, saj moramo ves čas premikati meje v prepričanjih in spreminjati poučevalno prakso. V projektu OBJEM nas je pri delu vodilo iskanje odgovorov na vprašanja: kako podpreti strokovne delavce, da bodo razvili didaktične pristope, ki bodo dvignili raven bralne pismenosti? Kako spodbuditi strokovne delavce, da delijo svojo poučevalno prakso z ostalimi s kolegijskimi hospitacijami? Kako voditi pogovore po hospitacijah, ki vodijo k skupnemu učenju vseh: tistih, ki opazujejo didaktične pristope, in tistih, ki izvajajo? Kako reflektirati in se upočasniti, da bomo potem bolj učinkoviti? Kako usmerjati svoj notranji dialog v preiskovanju lastne prakse? Kako podpreti ostale, tudi takrat, ko nam ne gre najbolje? Kako ohranjati mrežo sodelujočih šol? Kaj res učinkuje na razvoj bralne pismenosti? Na ta in še na mnoga druga vprašanja smo v razvojnem projektu odgovarjali v različnih delovnih oz. razvojnih skupinah in z vsemi sodelujočimi vzgojno-izobraževalnimi zavodi.

V projektu OBJEM smo opredelili devet temeljnih gradnikov bralne pismenosti. Z uvajanjem gradnikov v poučevanje in doseganjem ciljev učnih načrtov vseh predmetov so strokovni delavci v projektu razvijali in preizkušali didaktične pristope, ki prispevajo k dvigu ravni bralne pismenosti, in sicer s posebnim poudarkom na motiviranosti za branje in dejavni soudeležbi učencev. Iz njihovih pristopov je bil razvit in preizkušen tudi didaktični model bralne pismenosti, ki omogoča vrtcu ali šoli premišljen pristop pri uvajanju gradnikov in posledično razvoju bralne pismenosti.

Didaktični pristopi, razviti in preizkušeni v projektu, so lahko vir navdiha tudi vam. Dosegljivi so v digitalni bralnici ZRSŠ.

